

Opole, dnia 29.08.2023 r.

ZN.5142.346.2023.RTK

Pozwolenie nr 787/N/2023

Na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1, ust. 3, art. 6 ust. 1 pkt 1 litera c, art. 7 pkt 1, art. 37a, art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. - Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań archeologicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r., poz. 81), a także art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. - Dz.U. z 2023, r., poz. 775.),

po rozpatrzeniu wniosku Klasztoru Zakonu Braci Mniejszych, Ul. Ojca Adelarda 3, Borki Wielkie 46-300 Olesno, reprezentowanych przez pełnomocnika Andrzeja Szubę, ul. Prószkowska 26 45-758 Opole złożonego w dniu 11.08.2023 r., w sprawie wydania pozwolenia na przeprowadzenie prac konserwatorskich zakresie zrębowej ściany zachodniej nawy od strony wieży kościoła pw. św. Marcina i św. Bartłomieja w Borkach Wielkich, wpisanym do rejestru zabytków województwa opolskiego pod nr 75/54 decyzją z dnia 22.12.1954 r.,

Opolski Wojewódzki Konservator Zabytków pozwala

na prowadzenie prac konserwatorskich ściany zachodniej nawy od strony wieży w drewnianym kościele pw. pw. św. Marcina i św. Bartłomieja w Borkach Wielkich w zakresie:

- oczyszczenia ściany z brudu i kurzu szczotkami nylonowymi oraz zmycie powierzchni z zaciekami roztworem szarego mydła,
- ręcznego usunięcia powierzchni drewna zdegradowanej przez grzyby i szkodniki techniczne,
- wykonania dezynsekcji preparatami biobójczymi zwalczającymi grzyby i szkodniki techniczne drewna,
- wzmocnienia strukturalnego drewna w miejscach osłabionych roztworem Paraloidu B-72 w toulenie
- uzupełnienia ubytków belek zrębowych metodą flekowania, stosując drewno sosnowe, o ustojeniu zbliżonym do stoi belek historycznych

- scalenia kolorystycznego belki podwalinowej oraz flekowań poprzez podmalowanie laserunkowo nowych elementów bejcami, lub lakierobejcami do drewna, lub ochronnymi preparatami barwiącymi do drewna w kolorze zbliżonym do koloru drewna historycznego.
- zabezpieczenia ogniochronnego środkiem Fobos M4, bezbarwnym.

według projektu autorstwa mgr inż. arch. Andrzeja Szuby z lipca 2023 r. uzgodnionego pod nr ZN.5142.346.2023.RTK.

Warunki konserwatorskie:

1. Wykonanie podbarwień należy poprzedzić wykonaniem prób kolorystycznych, wykończenie powierzchni powinno posiadać matowe wykończenie, nie dopuszcza się stosowania produktów pozostawiających lazurę i połysk, ostateczny kolor scaleń ustalić w trybie komisji konserwatorskiej z udziałem OWKZ
2. Nakłada się obowiązek kierowania pracami konserwatorskimi przez osobę spełniającą wymagania o których mowa w art. 37 a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
3. W przypadku zmiany osoby kierującej pracami konserwatorskimi w toku prac konserwatorskich, nakłada się obowiązek przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków, nie później niż w terminie 14 dni przed dokonaniem zmiany, imienia, nazwiska, adresu oraz dokumentów potwierdzających kwalifikacje ww. osoby.
4. Nakłada się obowiązek przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków, nie później niż w terminie 14 dni przed dokonaniem zmiany lub przed dniem rozpoczęcia prac, imię nazwisko i adres oraz dokumenty potwierdzające kwalifikacje, o których mowa w art. 37 a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, osób kierujących pracami konserwatorskimi i restauratorskimi.
5. Nakłada się obowiązek zawiadomienia Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (OWKZ) o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac.
6. Nakłada się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia robót.
7. Nakłada się obowiązek dokonania odbioru końcowego wykonanych prac z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków,
8. Nakłada się obowiązek przedstawienia szczegółowej dokumentacji powykonawczej z prac konserwatorskich, obejmującej dokumentację fotograficzną każdego z etapów prac oraz opis prowadzonych działań.

Niniejsze pozwolenie posiada termin ważności do 31 grudnia 2025 r.

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Uzasadnienie

W dniu 11.08.2023 r. do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu wpłynął wniosek Klasztoru Zakonu Braci Mniejszych, Ul. Ojca Adelarda 3, Borki Wielkie 46-300 Olesno, reprezentowanych przez pełnomocnika Andrzeja Szubę, ul. Prószkowska 26 45-758 Opole, w sprawie udzielenia pozwolenia na przeprowadzenie prac konserwatorskich zakresie zrębowej ściany zachodniej nawy od strony wieży kościoła pw. św. Marcina i św. Bartłomieja w Borkach Wielkich, wpisanego do rejestru zabytków województwa opolskiego pod nr 75/54 decyzją z dnia 22.12.1954 r. Do wniosku dołączony został program prac konserwatorskich dla przedmiotowych prac.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowi art. 36 ust. 1 pkt 1, zgodnie z którym pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. W myśl art. 4 pkt 1 i 2 ww. ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków.

Analiza wniosku wykazała, iż w zakresie przedmiotowej inwestycji planowane jest przeprowadzenie prac mających na celu poprawę stanu zachowania i estetyzację drewnianej ściany zachodniej nawy, od strony wieży. Stan belek zrębowych wymaga przeprowadzenia prac konserwatorskich i naprawy uszkodzeń spowodowanych wcześniejszymi nieszczelnościami pokrycia dachu i zalewaniem belek zrębowych na stryku nawy z wieżą kościoła. Powierzchnia drewna zostanie oczyszczona zdezynfekowana preparatami biobójczymi, powierzchniowe uszkodzenia struktury zostaną wzmocnione a większe ubytki uzupełnione drewnianymi flekami. Drewno zostanie zabezpieczone przeciwpożarowo. Wnioskowany zakres prac jest zasadne i niezbędny do przeprowadzenia.

Zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pozwolenia mogą określać warunki, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku. Mając na uwadze prawidłowość scalenia kolorystycznego fleków i podwaliny, OWKZ nakłada warunek wykonania próbnych wymalowań na tym samym drewnie z którego zostaną wykonane fleki i zwołania komisji konserwatorskiej z udziałem OWKZ w celu ustalenia kolorystyki i zakresu scalenia kolorystycznego.

Projektowane prace te pozwolą na poprawę stanu zachowania kościoła i zabezpieczą kościół przed działaniem warunków atmosferycznych, a także pozwolą na zatrzymanie procesów niszczących zabytek.

Biorąc powyższe pod uwagę przedmiotowa inwestycja, przy zachowaniu warunków konserwatorskich może zostać zrealizowana. Zgodnie z treścią przytoczonego uzasadnienia orzeczono jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia (art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 k.p.a.). W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu

się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art.127a § 1 i 2 k.p.a.).

**OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW**

Elżbieta Molak

Wnioskodawca (inwestor) i prowadzący prace (kierujący robotami, wykonawca) zobowiązani są do przestrzegania zasad i warunków prowadzenia prac (robót, badań lub innych działań), wynikających z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności:

1) Wojewódzki konserwator zabytków wstrzymuje (na mocy decyzji) wykonywane bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu prace (roboty, badania lub inne działania) przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu, a następnie wydaje decyzję:

- a) nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności, albo
- b) zobowiązującą do uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku, albo
- c) nakładającą obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia wykonywanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.

Po wykonaniu obowiązku, o którym mowa pod lit. c), wojewódzki konserwator zabytków wydaje pozwolenie na wznowienie wstrzymanych prac (robót, badań lub innych działań) przy zabytku.

2) W przypadku, gdy bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu wykonano przy zabytku wpisanym do rejestru prace (roboty, badania lub inne działania), wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:

- a) nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo
- b) zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazany sposób i w określonym terminie.

3) Osoba, która dopuściła się naruszenia przepisów o zabytkach lub naruszyła zakres i warunki określone w pozwoleniu, jest obowiązana na swój koszt wykonać czynności nakazane w decyzji, o której mowa w punkcie 1) lit. a) i c) oraz w punkcie 2).

4) **Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić OWKZ o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w toku prac konserwatorskich przy zabytku, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku.** W takich przypadkach WKZ jest zobowiązany wydać wykonawcy odpowiednie zalecenia w terminie nie późniejszym niż 7 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, może również wydane pozwolenie zmienić lub je cofnąć.

5) **Art. 107d.**

1. Kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

2. Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

5. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1–2, nakłada w drodze decyzji organ ochrony zabytków, który wydał pozwolenie bądź był właściwy do wydania pozwolenia.

Otrzymuje (e-puap):

1. Klasztor Zakonu Braci Mniejszych, Ul. Ojca Adelarda 3, Borki Wielkie 46-300 Olesno, na ręce pełnomocnik:
Andrzej Szuba /**ANDSZU/skrytka**

aa RTK